

TURCZA NEWS

Twoja prawna ręka w biznesie

ODSZKODOWANIA - SŁUŻEBNOŚĆ PRZESYŁU

Wysokie rekompensaty?
Wyrok TK
korzystny
dla właścicieli
gruntów!

► Kodeks pracy i Ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

Zmienia się w dniu 27 lutego 2026 r.

Od 27 stycznia 2026 roku obowiązują kolejne zmiany w przepisach Kodeksu pracy i ustawy o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych. Nowe przepisy dopuszczają równoległy obieg dokumentów pracowniczych w formie papierowej i elektronicznej. W formie elektronicznej możliwe będzie m.in.: przekazywanie informacji o monitoringu w miejscu pracy, informowanie o warunkach przejścia zakładu pracy na innego pracodawcę, konsultowanie zamiaru wypowiedzenia umowy z organizacją związkową, ustalanie harmonogramów czasu pracy, składanie wniosków o indywidualny rozkład czasu pracy, wnioskowanie o skrócony tydzień pracy, system weekendowy lub ruchomy czas pracy, składanie wniosków o czas wolny na sprawy osobiste, wnioskowanie o czas wolny za nadgodziny, informowanie PIP o zatrudnianiu pracowników nocnych, składanie wniosków o urlop bezpłatny, także na czas pracy u innego pracodawcy, przekazywanie instrukcji i wytycznych BHP. Oznacza to rezygnację z wyłącznego

obiegu dokumentów papierowych i dopuszczenie równoległego funkcjonowania dokumentacji w postaci cyfrowej. Zarówno pracodawca, jak i pracownik będą mogli zdecydować o formie składanych dokumentów. Druga zmiana dotyczy zmiany terminu wypłaty ekwiwalentu za niewykorzystany urlop. Zgodnie z nowymi przepisami ekwiwalent będzie wypłacany w terminie wypłaty wynagrodzenia. Jeżeli jednak termin ten przypadnie przed rozwiązaniem umowy o pracę, ekwiwalent zostanie wypłacony najpóźniej w ciągu 10 dni od dnia ustania stosunku pracy. W zakresie ZFŚS doprecyzowano zasady wyboru przedstawiciela pracowników w zakładach pracy, w których nie działają związki zawodowe. Przepisy wskazują, że przedstawiciel ten musi zostać wyłoniony w trybie przyjętym u danego pracodawcy i uczestniczy w uzgadnianiu regulaminu ZFŚS oraz zasad wydatkowania środków funduszu.

WIĘCEJ INFORMACJI

Kodeks pracy i Ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

W TYM NUMERZE M.IN.

- 1 Nowe wykroczenia drogowe
- 2 Nowe zasady organizowania spotkań motoryzacyjnych
- 3 EROD i EIOD przyjmują opinię dot. Omnibusa ws. AI
- 4 Pierwszy w Polsce proces o wykorzystanie głosu przez AI
- 5 Uczenie AI a granice prawa autorskiego
- 6 Nowa karta bez czekania na koniec ważności
- 7 Mniej formalności, a więcej kapitału na inwestycje
- 8 Europa inwestuje w obliczeniową suwerenność
- 9 Stabilność zatrudnienia IOD
- 10 Zawieszenie WZ nie może być automatyczne
- 11 Godziny pracownika faktycznie przepracowane zamiast godzin nominalnych

► **Oraz inne aktualne tematy. Sprawdź!**

► Zaostrzenie przepisów dla kierowców

Wydane w dniu 29 stycznia 2026 r.

Od 29 stycznia 2026 r. wchodzi w życie zaostrzone przepisy Kodeksu karnego, które mają chronić uczestników ruchu drogowego przed najbardziej niebezpiecznymi zachowaniami kierowców. Nowelizacja wprowadza definicję nielegalnych wyścigów pojazdów mechanicznych i penalizuje zarówno ich organizowanie, jak i udział w nich. Wprowadzono też przestępstwo jazdy brawurowej tj. rażącego przekraczania prędkości przy jednoczesnym narażaniu życia lub zdrowia innych uczestników ruchu. Dodatkowo sprawcy wypadków ze skutkiem śmiertelnym, uczestnicy wyścigów jako kierowcy oraz osoby rażąco łamiące przepisy podlegają obowiązkowo dożywotniemu zakazowi

prowadzenia pojazdów, a kierowcy prowadzący pojazd pod wpływem alkoholu w stężeniu 1,5‰ i więcej tracą pojazd na rzecz państwa. Celem zmian jest zwiększenie bezpieczeństwa na drogach i skuteczniejsze eliminowanie z ruchu osób, które stwarzają największe zagrożenie.

WIĘCEJ INFORMACJI

Kodeks Karny

► Nowe wykroczenia drogowe

Wydane w dniu 29 stycznia 2026 r.

Kodeks wykroczeń został rozszerzony o nowe typy naruszeń związanych z niebezpiecznymi zachowaniami kierowców i nielegalnymi spotkaniami motoryzacyjnymi. Odpowiedzialność karna obejmuje m.in. organizowanie „spotów i zlotów” bez wymaganego zawiadomienia, umyślne uczestnictwo w takich wydarzeniach oraz udział w nielegalnym wyścigu jako pasażer lub widz.

Wprowadzono także przepisy penalizujące celowe wprowadzanie pojazdu w poślizg (driftowanie), jazdę „na jednym kole” oraz tamowanie lub utrudnianie ruchu na drodze, w tym w trakcie nielegalnych spotkań.

WIĘCEJ INFORMACJI

Kodeks wykroczeń

► Nowe zasady organizowania spotkań motoryzacyjnych

Wydane w dniu 29 stycznia 2026 r.

Prawo o ruchu drogowym wprowadza obowiązek wcześniejszego zawiadomienia organu gminy o spotkaniach właścicieli, posiadaczy lub użytkowników pojazdów samochodowych odbywających się na otwartej lub ogólnodostępnej przestrzeni, jeśli bierze w nich udział więcej niż 10 pojazdów, np. w celu prezentacji samochodów lub ich modyfikacji. Zawiadomienie podlega przepisom ustawy o zgromadzeniach. Celem zmiany jest zwiększenie bezpieczeństwa uczestników ruchu i porządku publicznego podczas takich wydarzeń.

WIĘCEJ INFORMACJI

Prawo o ruchu drogowym

► EROD i EIOD przyjmują opinię dot. Omnibusa ws. AI

Wydane w dniu 23 stycznia 2026 r.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych poinformował o podpisaniu wspólnej opinii Europejskiej Rady Ochrony Danych (EROD) oraz Europejskiego Inspektora Ochrony Danych (EIOD) w związku z unijnym aktem dotyczącym sztucznej inteligencji. Organy te popierają wysiłki mające na celu uproszczenie wdrażania części regulacji dotyczących AI, ale jednocześnie wzywają do wzmocnienia ochrony praw podstawowych i danych osobowych w kontekście systemów AI.

W szczególności podkreślono, że upro-

szczenia administracyjne nie powinny prowadzić do obniżenia standardów ochrony prywatności, a rozwiązania dotyczące danych szczególnych kategorii (np. zdrowotnych czy etnicznych) muszą być stosowane jedynie w ściśle określonych sytuacjach z zastosowaniem odpowiednich zabezpieczeń. Europejskie organy nadzorcze akcentują także konieczność utrzymania centralnej roli organów ochrony danych w nadzorze nad systemami AI.

WIĘCEJ INFORMACJI

EROD i EIOD przyjmują opinię dot. Omnibusa ws. AI

► Pierwszy w Polsce proces o wykorzystanie głosu przez AI

Artykuł z dnia 29 stycznia 2026 r.

W warszawskim Sądzie Okręgowym rozpoczął się pierwszy w Polsce precedensowy proces dotyczący bezprawnego wykorzystania głosu człowieka przy użyciu sztucznej inteligencji. Sprawa dotyczy znanego lektora Jarosława Łukomskiego, którego głos, wygenerowany przez algorytmy AI, został wykorzystany w reklamie bez jego zgody i wynagrodzenia, co lektor uznał za naruszenie swoich dóbr osobistych.

Toczące się postępowanie ma potencjalnie dalekosiężne znaczenie dla ochrony praw twórców i wykonawców w dobie rosnącego wykorzystania technologii deepfake i narzędzi AI do tworzenia syntetycznych materiałów.

WIĘCEJ INFORMACJI

Ruszył proces o wykorzystanie głosu znanego lektora przy użyciu AI

► Uczenie AI a granice prawa autorskiego

Artykuł z dnia 17 stycznia 2026 r.

Niedawne orzeczenie niemieckiego sądu w sprawie GEMA przeciwko OpenAI ponownie skierowało uwagę na dopuszczalność trenowania modeli sztucznej inteligencji na utworach chronionych prawem autorskim, w tym w sytuacjach, gdy model jest w stanie odtworzyć fragmenty materiałów treningowych. Sprawa unaocznia napięcie pomiędzy ochroną praw twórców a dynamicznym rozwojem technologii opartych na uczeniu maszynowym. W centrum sporu znalazło się zjawisko tzw. memoryzacji, czyli incydentalnego „zapamiętywania” danych przez model, które sąd powiązał z istnieniem kopii utworu w samym modelu. Taka interpretacja budzi poważne wątpliwości na gruncie prawa Unii Europejskiej. Modele AI nie przechowują bowiem wierzchnich kopii utworów, lecz relacje statystyczne pomiędzy danymi, a ich celem jest generalizacja, a nie reprodukcja treści. W tym kontekście szczególnego znaczenia nabierają wyjątki dotyczące eksploracji tekstów i danych (TDM), które, zgodnie z intencją unijnego prawodawcy, mają umożliwiać trenowanie systemów AI, o ile spełnione są ustawowe warunki.

Niezależnie od TDM, potencjalne znaczenie może mieć również wyjątek dotyczący niezamierzonego włączenia utworu lub przedmiotu prawa pokrewnego, przewidziany w dyrektywie InfoSoc i implementowany w prawie krajowym. Jeżeli ewentualne „odtworzenie” fragmentu utworu ma charakter incydentalny i niezamierzony, a nie wynika z celu twórczego modelu, możliwość powołania się na dozwolony użytek nie powinna być wykluczona. Spór pokazuje, że stosowanie klasycznych pojęć prawa autorskiego do technologii AI wymaga ostrożności i uwzględnienia ich rzeczywistego mechanizmu działania.

WIECEJ INFORMACJI

Trenowanie AI na utworach może być legalne, nawet w przypadku memoryzacji

/ KOMENTARZ PRAWNIKA

Polecamy ciekawe artykuły

mec. Aleksandra Tąkiel

Jakie są limity płatności gotówkowych na rok 2026 roku w Polsce? Na horyzoncie nadchodzące zmiany

mec. Urszula Makówka

Projekt ustawy o najmie krótkoterminowym – pomysł na regulację krótkoterminowego najmu lokali mieszkalnych

Weronika Kiełbasa

Zmiany w zwolnieniach lekarskich od 2026 roku – nowe zasady kontroli L4 i orzecznictwa ZUS

► Nowa karta bez czeka- nia na koniec ważności

Zmienia się w dniu 20 stycznia 2026 r.

Zmiana wprowadzona rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 16 stycznia 2026 r. nowelizującym rozporządzenie z 19 maja 2023 r. w sprawie kart do tachografów cyfrowych stanowi istotne i długo oczekiwane dostosowanie przepisów krajowych do realiów funkcjonowania transportu drogowego, w szczególności w kontekście wdrażania tachografów inteligentnych drugiej generacji. Nowelizacja weszła w życie z dniem 20 stycznia 2026 r. i polega przede wszystkim na zmianie wzorów wniosków o wydanie, przedłużenie lub wymianę kart: kierowcy, przedsiębiorstwa, warsztatowej oraz kontrolnej, poprzez nadanie nowego brzmienia załącznikom nr 6–9 do rozporządzenia. Znaczenie praktyczne tej zmiany wykracza jednak poza sam aspekt formalny. Po raz pierwszy wprost dopuszczono możliwość wymiany karty kierowcy wyłącznie z przyczyn technicznych, w szczególności z powodu braku kompatybilności z tachografem inteligentnym drugiej generacji. Oznacza to, że posiadanie ważnej karty starszego typu nie stanowi już przeszkody do uzyskania karty nowej generacji. Nie jest wymagane wykazywanie jej utraty, uszkodzenia czy kradzieży ani oczekiwanie na upływ okresu ważności. Rozwiązanie to ma kluczowe znaczenie dla kierowców wykonujących przewozy międzynarodowe oraz przedsiębiorców, którzy wymienili lub wymieniają tachografy na urządzenia najnowszej generacji. Nowe przepisy ograniczają ryzyko nieprawidłowości ujawnianych podczas kontroli drogowych i odpowiadają na wieloletnie postulaty branży transportowej, zapewniając spójność między wymogami technicznymi a regulacjami prawnymi.

WIĘCEJ INFORMACJI

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 19 maja 2023 r. w sprawie kart do tachografów cyfrowych (Dz.U. 2023 poz. 986)

► Mniej formalności, a więcej kapitału na inwestycje

Projekt ustawy z dnia 16 stycznia 2026 r.

Rada Ministrów przyjęła projekt ustawy o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, przedłożony przez Ministra Finansów i Gospodarki. Projekt wpisuje się w zapowiadany nurt deregulacyjny i dotyczy w szczególności funkcjonowania niepublicznych funduszy inwestycyjnych zamkniętych, adresowanych zasadniczo do inwestorów profesjonalnych, a nie do szerokiego kręgu klientów detalicznych. Kluczowym założeniem projektowanych przepisów jest zniesienie obowiązku rejestracji certyfikatów inwestycyjnych niepublicznych FIZ w Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych. W zamian dopuszcza się prowadzenie ewidencji certyfikatów w wewnętrznym rejestrze uczestników funduszu, prowadzonym przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych. Fundusz będzie zobowiązany jednoznacznie określić w statucie sposób rejestracji certyfikatów, co ma zapewnić przejrzystość sytuacji prawnej inwestorów już na etapie przystępowania do funduszu. Zmiana modelu rejestracji wymagać będzie zgody zgromadzenia inwestorów oraz odpowiedniej nowelizacji statutu. Projekt przewiduje ponadto rezygnację z obowiązku korzystania z tzw. agenta emisji przy emisji certyfikatów niepublicznych FIZ, co istotnie obniży koszty operacyjne funduszy. Proponowane rozwiązania przywracają stan prawny sprzed 2019 r., pozostając w zgodzie z regulacjami unijnymi, przy jednoczesnym zachowaniu odpowiedniego poziomu ochrony inwestorów. Wejście w życie ustawy planowane jest po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Ustaw.

WIĘCEJ INFORMACJI

Projekt ustawy o zmianie ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi oraz ustawy o obrocie instrumentami finansowymi

► Europa inwestuje w obli- czeniową suwerenność

Artykuł z dnia 16 stycznia 2026 r.

Rada Unii Europejskiej przyjęła zmianę rozporządzenia regulującego działalność Wspólnego Przedsięwzięcia EuroHPC, rozszerzając jego cele w sposób istotny z punktu widzenia rozwoju sztucznej inteligencji i technologii kwantowych w Europie. Nowelizacja tworzy jednoznaczną podstawę prawną do powstawania tzw. gigafabryk AI, czyli światowej klasy infrastruktury obliczeniowej zdolnej do przetwarzania i trenowania zaawansowanych modeli sztucznej inteligencji na skalę przemysłową. Jednocześnie wyodrębniono odrębny filar działalności EuroHPC poświęcony technologiom kwantowym. Zmiana ma charakter strategiczny. Gigafabryki AI mają wzmocnić konkurencyjność europejskiego przemysłu, ograniczyć zależność od infrastruktury pozaunijnej oraz stworzyć trwałe ramy współpracy publiczno-prywatnej z udziałem państw członkowskich, instytucji badawczych oraz podmiotów rynkowych, w tym start-upów i scale-upów. Rozporządzenie reguluje również zasady finansowania i udzielania zamówień publicznych, kładąc nacisk na ochronę interesów innowacyjnych przedsiębiorstw i elastyczność operacyjną partnerów.

WIĘCEJ INFORMACJI

Sztuczna inteligencja: Rada otwiera drogę do tworzenia gigafabryk AI

► Stabilność zatrudnienia IOD w centrum uwagi

Artykuł z dnia 22 stycznia 2026 r.

Prezes Urzędu Ochrony Danych Osobowych, Mirosław Wróblewski, wskazał na potrzebę pilnego doprecyzowania w polskim porządku prawnym zasad rozwiązywania stosunku pracy z inspektorem ochrony danych. Stanowisko to zostało przedstawione wiceministrowi spraw zagranicznych Ignacemu Niemczyckiemu w następstwie orzeczenia wydanego 16 grudnia 2025 r. przez Trybunał EFTA w sprawie E-5/25 Silbernagl. Sprawa dotyczyła dopuszczalności odwołania inspektora ochrony danych

z przyczyn niezwiązanych z wykonywaniem jego ustawowych zadań. Trybunał uznał, że przepisy krajowe mogą konkretyzować przesłanki rozwiązania stosunku pracy z IOD, o ile nie narusza to celów i gwarancji wynikających z RODO, w szczególności zasady niezależności inspektora.

Dopuszczalne jest zarówno rozwiązanie stosunku pracy bez uzasadnionej przyczyny, jak i z przyczyny uzasadnionej, pod warunkiem że nie stanowi ono reakcji na wykonywanie zadań IOD oraz nie zagraża realizacji celów ochrony danych osobowych. Prezes UODO podkreśla, że polskie przepisy, w odróżnieniu od niektórych systemów krajowych, nie zawierają regulacji odnoszących się wprost do trwałości zatrudnienia IOD. W efekcie zakaz odwoływania lub karama inspektora, wynikający z art. 38 ust. 3 RODO, rodzi istotne wątpliwości interpretacyjne.

Zdaniem organu nadzorczego, wprowadzenie jasnych krajowych reguł zwiększyłoby stabilność pozycji IOD, a tym samym realną niezależność w wykonywaniu jego funkcji, co bezpośrednio przekłada się na skuteczność ochrony danych osobowych.

WIĘCEJ INFORMACJI

Trzeba doprecyzować przepisy dotyczące rozwiązywania stosunku pracy z IOD

► Zawieszenie WZ nie może być automatyczne

Artykuł z dnia 22 stycznia 2026 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Gliwicach w niedawnym orzeczeniu jednoznacznie przypomniał, że zawieszenie postępowania w sprawie ustalenia warunków zabudowy na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ma charakter wyjątkowy i wymaga realnego uzasadnienia w stopniu zaawansowania prac planistycznych. Sam fakt podjęcia przez radę gminy uchwały o przystąpieniu do sporządzenia miejscowego planu nie przesądza jeszcze o dopuszczalności zawieszenia postępowania administracyjnego.

Sąd podkreślił, że decyzja o warunkach zabudowy pełni funkcję zastępczą wobec miejscowego planu, co wynika z zasady pierwszeństwa planowanego gospodarowania przestrzenią publiczną. Nie oznacza to jednak, że organ administracji może automatycznie wstrzymać rozpoznanie wniosku inwestora tylko dlatego, że procedura planistyczna formalnie trwa. Użyte w art. 62 ust. 1 upzp sformułowanie „można zawiesić” oznacza fakultatywność, ale nie dowolność działania organu.

Kluczowe znaczenie ma możliwość realnego uchwalenia planu w ustawowym terminie osiemnastu miesięcy. Jeżeli z zebranego materiału dowodowego wynika, że zakończenie procedury planistycznej w tym czasie jest niepewne lub wręcz mało prawdopodobne, skorzystanie z instytucji zawieszenia jest nieuprawnione.

W rozpatrywanej sprawie sąd zwrócił uwagę na wieloletni, trwający od 2015 r. brak rozstrzygnięcia planistycznego oraz na stanowiska pracowni urbanistycznej, które nie pozwalały określić terminu uchwalenia planu. W konsekwencji WSA uchylił postanowienia organów obu instancji, uznając zawieszenie postępowania za nieuzasadnione.

WIĘCEJ INFORMACJI

WSA: Prace nad miejscowym planem muszą być zaawansowane, by zawiesić warunki zabudowy

► Godziny pracownika faktycznie przepracowane zamiast godzin nominalnych

Artykuł z dnia 22 stycznia 2026 r.

Obowiązujące zasady obliczania wynagrodzenia pracownika otrzymującego stałą stawkę miesięczną w przypadku nieobecności w pracy od lat budzą istotne wątpliwości praktyczne. Problem dotyczy § 12 rozporządzenia z 29 maja 1996 r. regulującego sposób ustalania wynagrodzenia za okres niewykonywania pracy oraz innych świadczeń pracowniczych. Przepis ten odwołuje się do „liczby godzin przypadających do przepracowania w danym miesiącu”, co w praktyce jest interpretowane jako nominalny czas pracy ustalany zgodnie z przepisami Kodeksu pracy.

Takie rozwiązanie, choć względnie czytelne przy miesięcznych okresach rozliczeniowych, prowadzi do poważnych rozbieżności przy dłuższych okresach rozliczeniowych i nieregularnych harmonogramach czasu pracy. W skrajnych przypadkach mechaniczne stosowanie nominalnego czasu pracy może prowadzić do sytuacji, w której pracownik, mimo faktycznego świadczenia pracy, otrzymuje wynagrodzenie zredukowane do zera, co pozostaje w sprzeczności z zasadą wyrażoną w art. 80 Kodeksu pracy, zgodnie z którą wynagrodzenie przysługuje za pracę wykonaną.

W debacie nad ewentualną zmianą przepisów wskazuje się, że rozwiązaniem mogłoby być oparcie mechanizmu potrąceń nie na nominalnym czasie pracy w miesiącu, lecz na liczbie godzin faktycznie przewidzianych do przepracowania przez danego pracownika zgodnie z obowiązującym go harmonogramem. Taka zmiana zwiększałaby przejrzystość rozliczeń, ograniczałaby ryzyko sporów oraz lepiej odzwierciedlała rzeczywisty nakład pracy, choć jednocześnie rodzi pytania o spójność systemu i potencjalne skutki uboczne w innych obszarach prawa pracy.

WIĘCEJ INFORMACJI

Wynagrodzenie powinno być obliczane według godzin do przepracowania przez pracownika

/ OKIEM EKSPERTA

Dealer samochodowy jako dystrybutor ubezpieczeń

Bartłomiej Teodorczyk

Aplikant radcowski

✉ b.teodorczyk@turcza.com.pl

Specjalizuje się w prawie cywilnym materialnym oraz procedurze cywilnej. Posiada doświadczenie w prawie konsumenckim, przygotowywaniu dokumentacji i umów handlowych, a także w zagadnieniach związanych z prawem upadłościowym i restrukturyzacyjnym.

Sprzedaż ubezpieczeń komunikacyjnych w salonach samochodowych od lat stanowi standardowy element oferty dealerskiej. Dla klienta to wygodne rozwiązanie, pozwalające załatwić wszystkie formalności w jednym miejscu, dla dealera natomiast dodatkowe źródło przychodu i element budowania kompleksowej obsługi. Warto jednak pamiętać, że w momencie oferowania polisy dealer przestaje być wyłącznie sprzedawcą pojazdu, a staje się dystrybutorem ubezpieczeń w rozumieniu ustawy o dystrybucji ubezpieczeń (dalej jako: „ustawa IDD”). To oznacza wejście w reżim szczegółowych obowiązków regulacyjnych, których przestrzeganie podlega kontroli Komisji Nadzoru Finansowego i wiąże się z realnym ryzykiem sankcji.

Uczciwość, rzetelność i działanie w najlepiej pojętym interesie klienta

Ustawa IDD wprowadza fundamentalną zasadę, zgodnie z którą dystrybutor

ubezpieczeń powinien działać uczciwie, rzetelnie i profesjonalnie, mając na względzie najlepiej pojęty interes klienta. Nie jest to deklaracja o charakterze czysto etycznym, lecz norma prawna, która podlega ocenie w toku kontroli nadzorczych i postępowań administracyjnych.

W praktyce oznacza to, że ubezpieczenie nie może być traktowane jedynie jako techniczny dodatek do sprzedaży pojazdu ani jako element automatycznie dołączany na etapie finalizacji transakcji. Każdorazowe zaproponowanie polisy powinno być poprzedzone rzeczywistą analizą potrzeb i oczekiwań klienta, a sama rekomendacja musi pozostawać w bezpośrednim związku z tymi ustaleniami.

Organy nadzoru coraz częściej podkreślają, że sprzedaż ubezpieczenia niedopasowanego do sytuacji klienta może być uznana za naruszenie obowiązku działania w jego najlepiej pojętym interesie, nawet jeżeli formalnie klient wyraził zgodę na zawarcie umowy.

Weryfikacja potrzeb i wymagań klienta jako kluczowy obowiązek

Jednym z centralnych obowiązków dystrybutora jest ustalenie potrzeb i wymagań klienta oraz zaproponowanie produktu zgodnego z tymi potrzebami. W przypadku ubezpieczeń komunikacyjnych nie oznacza to wyłącznie pytania, czy klient chce OC i AC, lecz wymaga szerszego spojrzenia na sposób użytkowania pojazdu, jego wartość, sposób finansowania, profil ryzyka oraz oczekiwania co do zakresu ochrony.

Ustawa IDD nie narzuca konkretnej formy, w jakiej weryfikacja potrzeb ma być przeprowadzona. Nie oznacza to jednak dowolności. W przypadku kontroli KNF to dealer będzie musiał wykazać, że taka weryfikacja rzeczywiście miała miejsce, a rekomendacja ubezpieczenia nie była przypadkowa.

Z perspektywy bezpieczeństwa prawnego najlepszym rozwiązaniem jest przyjęcie jednolitej procedury, w ramach której pracownik salonu zadaje klientowi określone pytania i odnotowuje udzielone odpowiedzi, na przykład w formie formularza lub notatki systemowej, przy czym dokument taki powinien być opatrzone podpisem klienta, co pozwala w sposób jednoznaczny wykazać, że weryfikacja potrzeb rzeczywiście została przeprowadzona.

Rozbudowane obowiązki informacyjne wobec klienta

Dealer jako dystrybutor ubezpieczeń ma również szeroki katalog obowiązków informacyjnych. Jeszcze przed zawarciem umowy ubezpieczenia musi przekazać klientowi podstawowe dane o sobie, w tym nazwę firmy, adres siedziby, numer wpisu do rejestru agentów ubezpieczeniowych oraz informację, czy działa na rzecz jednego zakładu ubezpieczeń, czy jako multiagent współpracujący z kilkoma

towarzystwami.

Klient musi zostać poinformowany o sposobie składania reklamacji, o organie właściwym do nadzoru nad działalnością dystrybutora oraz o możliwości skorzystania z pozasądowych metod rozwiązywania sporów. Obowiązkowe jest również przekazanie informacji o charakterze wynagrodzenia otrzymywanego przez dealera, w szczególności czy ma ono formę prowizyjną. Ustawa IDD nie wymaga ujawniania wysokości prowizji, ale wymaga jasnego wskazania, że dealer otrzymuje wynagrodzenie od zakładu ubezpieczeń.

Niezależnie od powyższego klient musi otrzymać informacje o samym produkcie ubezpieczeniowym, w tym kartę produktu, czyli dokument zawierający w przystępnej formie najważniejsze cechy polisy, zakres ochrony, wyłączenia odpowiedzialności oraz podstawowe ograniczenia.

Forma przekazywania informacji i wymogi dowodowe

Co do zasady ustawa IDD przewiduje, że wszystkie informacje przekazywane klientowi przed zawarciem umowy ubezpieczenia, a więc zarówno dane dotyczące dealera jako dystrybutora, informacje o charakterze jego wynagrodzenia, jak i informacje o samym produkcie ubezpieczeniowym, powinny być udostępniane na papierze. Dopuszczalne jest jednak użycie trwałego nośnika, na przy-

kład pliku PDF przesłanego e-mailem, jeżeli klient o to zażąda, albo udostępnienie tych informacji na stronie internetowej, pod warunkiem uzyskania wyraźnej zgody klienta i spełnienia dodatkowych warunków, takich jak łatwy dostęp do treści oraz możliwości ich zapisania.

W praktyce oznacza to, że dealer nie może jednostronnie zdecydować, że wszystkie informacje będą przekazywane wyłącznie elektronicznie. Konieczne jest posiadanie dowodu, że klient zażądał trwałego nośnika albo wyraził zgodę na formę elektroniczną.

Odrębność umowy ubezpieczenia i obowiązki formalne dealera

Istotnym obowiązkiem, o którym w praktyce często się zapomina, jest zapewnienie klientowi realnej możliwości zawarcia odrębnej umowy dotyczącej zakupu samego pojazdu, bez ubezpieczenia. Oferowanie pakietów sprzedażowych nie jest zakazane, ale klient nie może być stawiany przed faktem dokonanym ani mieć wrażenia, że ubezpieczenie jest obowiązkowym elementem transakcji. Każdorazowo powinno być jasne, że zakup pojazdu i zakup polisy to dwie odrębne decyzje.

Dealer musi również dysponować aktualnym pełnomocnictwem od zakładu ubezpieczeń do wykonywania czynności agencyjnych i okazywać je na żądanie klienta.

Jeżeli działa jako multiagent, ciąży na nim obowiązek posiadania obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, które zabezpiecza klientów na wypadek szkód wyrządzonych w związku z działalnością agencyjną.

Podsumowanie

Rola dealera samochodowego jako dystrybutora ubezpieczeń wiąże się z daleko idącą odpowiedzialnością regulacyjną. Sprzedaż polisy nie jest dodatkiem do transakcji, lecz działalnością ściśle uregulowaną, podlegającą nadzorowi i ocenie pod kątem ochrony interesów klienta.

W realiach rosnącej aktywności kontrolnej KNF brak dowodów wykonania obowiązków informacyjnych czy weryfikacji potrzeb klienta może okazać się bardziej ryzykowny niż samo uchybienie. Dlatego coraz większego znaczenia nabiera wdrażanie wewnętrznych standardów, szkoleń dla personelu oraz bieżąca weryfikacja zgodności praktyki sprzedażowej z przepisami prawa.

Nasza kancelaria wspiera dealerów w analizie obowiązków wynikających z ustawy IDD, przygotowaniu procedur, wzorów dokumentów oraz w audytach zgodności. Jeżeli chcą Państwo uporządkować obszar sprzedaży ubezpieczeń i zminimalizować ryzyka regulacyjne, zapraszamy do kontaktu.

KONTAKT

TURCZA Kancelaria Radców Prawnych

NIP: 945-189-28-38

ul. Grochowska 56
60-347 Poznań

+48 61 666 37 60
+48 61 666 37 59
kancelaria@turcza.com.pl

turcza.com.pl

LinkedIn

facebook

YouTube

TURCZA
Kancelaria Radców Prawnych

ZASTRZEŻENIE PRAWNE

Zastrzegamy, że informacje zawarte w niniejszym opracowaniu mają charakter ogólny i nie stanowią opinii prawnej. W związku z czym Kancelaria nie ponosi jakiegokolwiek odpowiedzialności za wykorzystanie niniejszych informacji bez uprzedniej konsultacji.